

ženska krv

Manal AlDowayan
Wafa Bahai
Takoua Ben Mohamed
Tomaso Binga
Rosina Byrne
Rupa Chordia-Samdaria
Sara Ciuffetta
Karmen Čorak
Mila Dau
Vlasta Delimar
Isabella Ducrot
Silvia Giambrone
Maïmouna Guerresi
Susan Harbage Page
Sasha Huber
Silvia Levenson
Anja Luthle
Victoria Manganiello
Patrizia Molinari
Yasuko Oki
Sofia Rocchetti
Anna Romanello
Maria Angeles Vila
Ruchika Wason Singh

Naslovna strana
Sasha Huber, *Three Generation Blood Line*, 2016.

manuela de leonardis

ženska krv. crveni tragovi na bijelom platnu

Bio je to „dar“ za njezin trinaesti rođendan, 13. kolovoza 1935. godine. Majka joj nije rekla ništa o promjenama koje će se u njoj dogoditi. Ali s prijateljicama je o tome odavno razgovarala. „Dobila sam!“ Otrčala je da to kaže Clari, najboljoj prijateljici koja je stanovala nedaleko od nje. „Ah, dobila si!“ odgovorila je Clara svečano. Trebala je biti sretna, ali moja baka uopće nije bila sretna. Osjećala je da će pojava menstruacije dovesti do promjena i neugoda. U kući nikad nije vidjela lanene tkanine. Njezina je majka oduvijek bila vrlo diskretna, a ova je tema bila tabu. Nije imala sestara kojima bi se mogla povjeriti, bila je prvorodeno dijete, a ostalo dvoje djece bili su dečki. Ali naučila je kako upotrebljavati lanene tkanine, sama od sebe, upravo razgovarajući s prijateljicama. Bila je vrlo vitka pa, kako bi izbjegla stvaranje nestetskih nabora koji bi odali tu nepriličnu prisutnost lanene tkanine, uvijek ju je nastojala dobro izravnati. Njezini kvadrati bijelog platna

bili su koji centimetar kraći od uobičajenih. I nije se koristila sigurnosnom iglom da bi pričvrstila traku za gaćice, koja je nastajala presavijanjem kvadratne tkanine, nego tanku platnenu vrpcu. Imati menstruaciju bilo je sramotno, a ne samo vrlo neugodno. Menstruacija je mogla izazvati fizičke bolove, ali prije svega je izazivala nelagodu. Laneno platno stavljalo se ujutro i skidalo navečer, a tijekom cijelog dana mijenjalo se najviše jedanput. Suživot s vlastitom krvlju bio je vrlo blizak. Ni pranje lanenog platna nije bio lak zadatak. Osim toga, radilo se o tajnoj radnji koja se obavljala daleko od indiskretnih pogleda. Naravno, izazivalo je i određene poteškoće jer je tkanina morala biti opet potpuno čista. „E da, ti su dani bili prava sramota“, govorila mi je baka Elsa. O tim lanenim ili pamučnim platnima još uvijek postoje živi tragovi u ženskoj mašti. Zapravo, do početka šezdesetih godina, kad su s američkog tržišta i u Italiju izvezeni ulošci za jednokratnu upotrebu

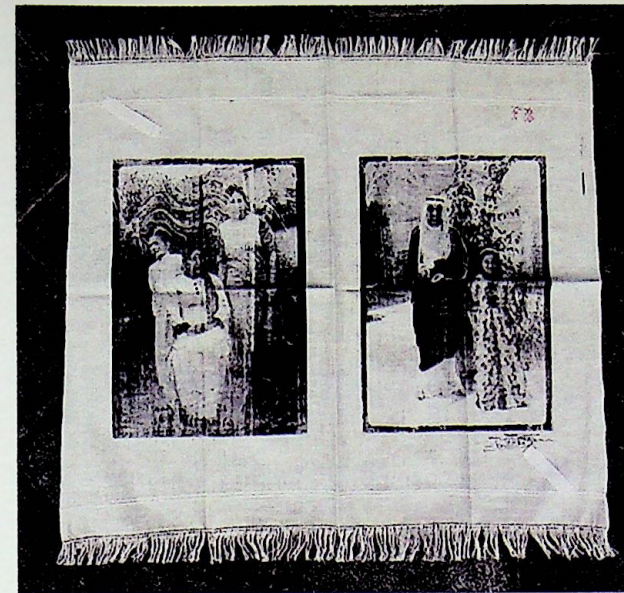
od hidrofilne vate, nije bilo djevojke koja nije imala znatan broj platna u doti.

Zbog toga sam, kad sam na jednom sajmu u Rimu među starim čipkama i ukrasima naišla na hrpu starih peleni – pravokutnih i kvadratnih, bijelih i boje slonovače, netaknutih i istrošenih – pomislila kako bih mogla uključiti skupinu međunarodnih umjetnica osjetljivih na tu temu: Yasue Akiyama (Japan/Italija), Manal AlDowayan (Saudijska Arabija), Wafa Bahai (Saudijska Arabija), Alessandra Baldoni (Italija), Takoua Ben Mohamed (Tunis/Italija), Tomaso Binga (Italija), Rita Boini (Italija), Rosina Byrne (Australija), Giovanna Caimmi (Italija), Rupa Chordia-Samdaria (Indija/Sjedinjene Američke Države), Sara Ciuffetta (Italija), Karmen Čorak (Slovenija/Italija), Mila Dau (Sjedinjene Američke Države), Vlasta Delimar (Hrvatska), Kristien De Neve (Belgija), Maria Diana (Italija), Isabella Ducrot (Italija), Maimuna Feroze-Nana (Pakistan/Italija), Silvia Giambone (Italija), Maïmouna Guerresi (Italija/Senegal), Susan Harbage Page (Sjedinjene Američke Države), Sasha Huber (Švicarska/Finska/Haiti), Hanako Kumazawa (Japan/Italija), Silvia Levenson (Argentina/Italija),

Anja Luithle (Njemačka), Victoria Manganiello (Sjedinjene Američke Države), Patrizia Molinari (Italija), Elly Nagaoka (Japan), Yasuko Oki (Japan), Sonya Orfalian (Italija/Armenija), Sofia Rocchetti (Italija), Anna Romanello (Italija), Ivana Spinelli (Italija), Laura VdB Facchini (Italija/Nizozemska), Paola Romoli Venturi (Italija), Virginia Ryan (Australija/Italija), Ketty Tagliatti (Italija), Judy Tuwaletsiwa (Sjedinjene Američke Države), Maria Angeles Vila (Španjolska/Italija), Nicole Voltan (Italija), Ruchika Wason Singh (Indija).

Svaka od njih istražila je, u punoj stvaralačkoj slobodi, različite aspekte koji se odnose na žene: rođenje, pubertet, majčinstvo, menopauzu, nasilje, feminicid.

Fil rouge (crvena nit, nit vodilja) nije samo konceptualna: uostalom, crvenom bojom vezli su se stilizirani inicijali žena kojima su pripadala ova platna. Tako je nastao projekt *Ženska krv. Crveni tragovi na bijelom platnu*.

Manal AlDowayan, *Perpetual Minor*, 2016.
tkanina, tinta za sitotisk
47 x 50 cm

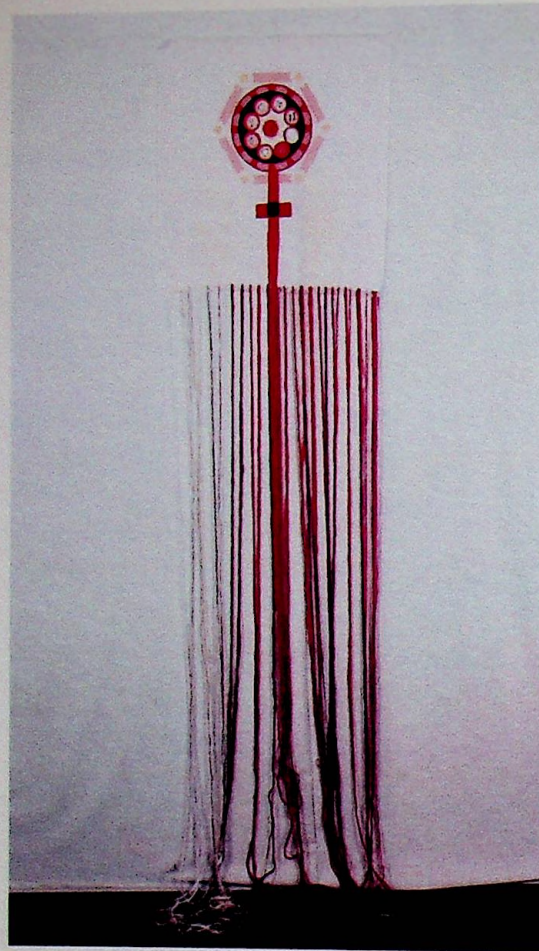
Kad djevojčica postaje žena, pretpostavlja se da ulazi u svijet odraslih i da može bolje vladati sobom u svojoj obitelji i u društvu.

Ali to nije slučaj u mnogim zemljama u svijetu u kojima je žena cijelog života tretirana kao vječna maloljetnica. Potreban joj je muškarac ili dečko kao njezin zakonski skrbnik da bi donosio odluke umjesto nje.

Ovaj rad predstavlja tu jednostavnu ideju izlaganjem fotografija nađenih u arhivu dijapozitiva snimljenih šezdesetih godina 20. stoljeća u Saudijskoj Arabiji.

(Manal AlDowayan)

Manal AlDowayan rođena je u Dhahranu (Saudijska Arabija) 1973. godine. Živi i radi između Dhahrana i Dubajja.
www.manaldowayan.com

Wafa Bahai, *Failure to Bleed*, 2015.
tkanina, trake, tuš
promjenjive dimenzije

Nevinost je stanje osobe koja nikad nije imala seksualne odnose. Postoje kulturne i religijske tradicije koje pridaju posebnu vrijednost i značenje tom stanju, naročito u slučaju neudanih žena, koje se povezuje s idejom čistoće, časti i vrijednosti. U nekim je kulturama uobičajeno dokazivanje nevinosti mladenke prije sklapanja braka. Tradicionalno se nevinost dokazuje postojanjem netaknutog himena, što se provjerava i fizičkim pregledom i „krvnim dokazom“, odnosno vaginalnim krvarenjem koje je posljedica pucanja himena nakon prvog seksualnog odnosa. Okrvavljena bračna plahta pokazuje se kao dokaz da je brak konzumiran, kao i da je mladenka bila djevica. U navedenim kulturama neudana žena koja nije više djevica, svojim izborom ili kao žrtva silovanja, može biti predmetom srama, isključenosti ili čak zločina iz časti.

Istraživači ističu da postojanje ili nepostojanje himena nije pouzdan pokazatelj da je žena doživjela penetraciju. Himen je tanka opna smještena na samom ulazu u stidnicu koja može djelomično zapriečiti ulaz u vaginalni kanal. Fleksibilan je i može se produžiti ili probiti tijekom prvog seksualnog odnosa. Kod mnogih je žena himen krhak, lako se produži i već je pri rođenju perforiran. Himen može puknuti u djetinjstvu a da djevojka to i ne primijeti, često pri sportskim aktivnostima. Na primjer, himen može puknuti pri padu s bicikla, dok se kod nekih žena himen ne probije sve do porođaja. Neki kirurški zahvati, kao što je himenotomija, zahtijevaju zarezivanje himena. Ne krvariti prve noći nije znak ženina prethodnog gubitka nevinosti, jer su brojni razlozi izostanka krvarenja. Nevinost i čistoća postoje neovisno o postojanju ili nepostojanju himena.

(Wafa Bahai)

Wafa Bahai živi i radi u Rijadu (Saudijska Arabija).

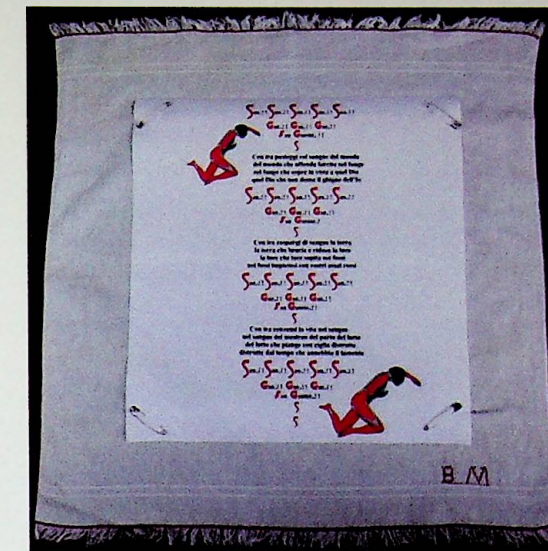

Takoua Ben Mohamed, *Moje stvari*, 2016.
tkanina, sitotisak
48 x 44 cm

To su oni trenuci kad...
Promjene raspoloženja...
Nenormalna želja za jelom...
Puno spavanja...
A naročito... bol, bol, bol...

Moje stvari! Stvari! Stvari! Stvari!
(Takoua Ben Mohamed)

Takoua Ben Mohamed rođena je Douzu (Tunis) 1991. godine. Živi i radi u Rimu.
ilfumeitointercultura.wordpress.com

Tomaso Binga, *San gue*, 2016.
tkanina, tisak, sigurnosne igle
70 x 66 cm

Tomaso Binga muški je pseudonim Biance Pucciarelli Menna (Salerno, 1931.). Živi i radi u Rimu.

Rosina Byrne, *Inside out/Naopako*, 2016.
tkanina, crijeva, pamučni konac
48 x 48 cm

Moj se rad sastoji u informiranju, uključivanju i poticanju na promjenu. Crijeva koja koristim u radovima izlažu se, analiziraju, mijenjaju i postaju predmet divljenja. Predstavljaju ideju gledanja određenog predmeta iz druge perspektive ili određeni kulturni kredito. Promatrač ima priliku vidjeti s onu stranu unutarnje strukture.

Crijeva su sredstvo koje koristim da bih predstavila kulturu s njezinim unutarnjim mehanizmima. Otkrivajući bit društvenog poretka, imamo priliku promijeniti način na koji mi – kao pojedinci – vidimo, uključujemo se i odgovaramo.

U ovom je djelu pelena transformirana iz nečega što se mora staviti ili sakriti u ladicu, u predmet koji prihvaća svaki dijalog sa svojim ukrasima od suhih, čipkastih crijeva.

(Rosina Byrne)

Rosina Byrne rođena je u Australiji 1965. godine od roditelja talijanskih emigranata koji potječu iz Kalabrije. Živi i radi u Milduri, Victoria (Australija).

rosinabyrne.wordpress.com

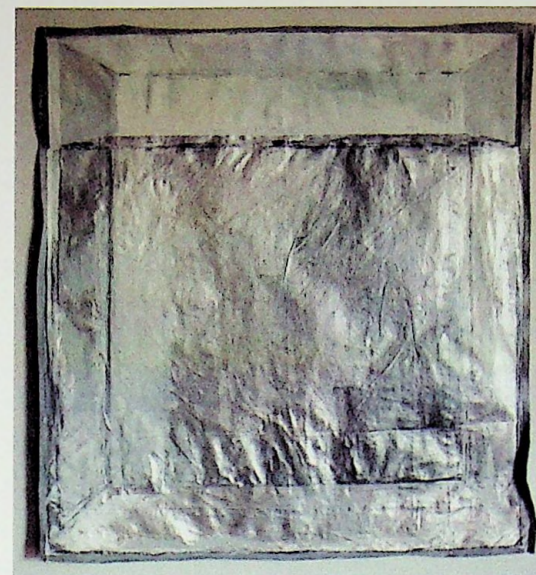

Rupa Chordia-Samdaria, *Shakti*, 2016.
akrilna boja, kumkum u prahu i zlatni listići na tkanini
63 x 65 cm

Krv žene predstavlja snagu čovječanstva. Ona je izvor ovog djela. Pokušala sam predstaviti žensku krv kao *shakti*, kreativnu moć ženskog božanstva. *Shakti* znači snaga i energija. *Shakti* je Svetinja. Kako bih slavila crvenilo na bijeloj podlozi, upotrijebila sam kumkum (crveni pigmentirani prah koji se dobiva od kurkume); upotrebljavaju je hinduistice u najvećem broju rituala te da bi označile crvenu točku na čelu. Kumkum i zlatni listići simbol su rituala na bijelom platnu u čast ženske krvi.

(Rupa Chordia-Samdaria)

Rupa Chordia-Samdaria rođena je u Puneu (Indija) 1978. godine. Živi i radi između Punea i Cincinnatija (SAD).

Sara Ciuffetta, *Spremnik za suze i znoj – Rekli su mi da plačem samo unutar granica*, 2016.
akril i olovka na tkanini
55 x 52 cm

Nisam dobro poznavala priču o peleni, a pri susretu s Manuelom De Leonardis, zajedno s mojom majkom, prilikom izložbe *Ženska krv*. Crveni tragovi na bijelom platnu u Isola del Liri, produbile smo tu temu. Moja majka još uvijek čuva nekoliko tih pelena koje je dobila kao miraz od svoje obitelji. Tada me je Manuela pozvala da sudjelujem u ovom zanimljivom projektu. Dakle, neizbježno je da ponovo u mislima prođem ne samo priču o peleni i ženskom rodu, o meni dalekim trenucima, jer pelene nisam nikad upotrebljavala, nego i komadić povijesti ženskog dijela moje obitelji.

Taj me predmet podsjeća na intimni prostor, prostor prikupljanja. Mogla bih pomisliti da se u njemu skupljala biološka bit ženskog bivstovanja. Intima. U prošlosti je pelena značila

čistoću, stid, tihe bolove, ali i prirodnost, plodnost i zbog toga pozitivnost i dobrobit.

Odlučila sam da ova pelena postane prostor/spremnik najviših duševnih intimnosti, „skupljač“ suza i znoja, odnosno nikad izrečenih osjećaja ili ponekad žrtvovanih osjećaja, „skupljač“ rada posvećenog obitelji.

Htjela bih posvetiti ovo djelo svim beskrajno dostojanstvenim ženama, kao što je moja majka, koje nisu nikad ispustile izvan granica svoje intime one suze i onaj znoj koje su žrtvovala za druge osobe, često za svoju djecu. Sigurna sam da su u svojem intimnom prostoru prikupile toliko suza da bi mogle ispuniti povijesne prostore koji bi predstavljali sav njihov teret. Pohvala snažnim ženama koje znaju živjeti svoju žrtvu i otpor u tišini, i kad su napuštene, ili možda ponižene, čime i otjelovljuju te nakupine, čine ih vidljivima, realnima i zbog toga postojećima. Nikad prolijevane suze mogu predstavljati tragediju, kao što je žena u fertilnoj dobi bez menstruacije. Mogu predstavljati suhu ranu bez krvi koja u drugim slučajevima daje život.

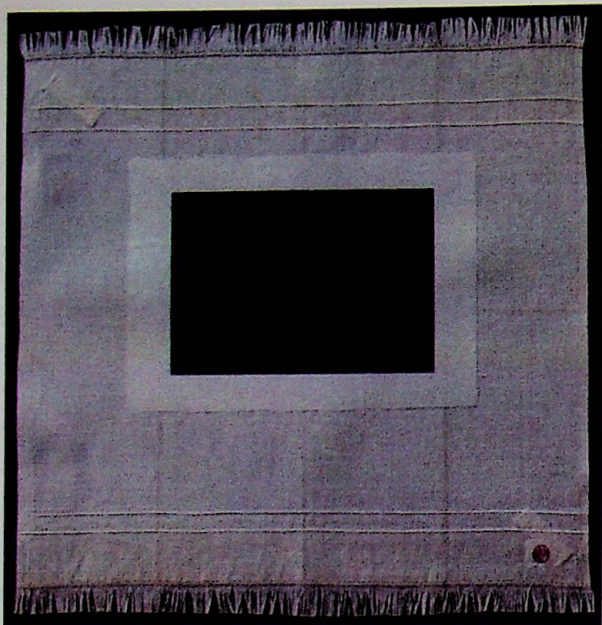
U posljednje vrijeme radim na slikama koje prelaze granice platna shvaćenoga kao prostor pa se tako nađem kako slikam po zidu ono što idejno zamišljam izvan podloge koju dopušta ideja slikarstva. Također i iz tih ideja proizlazi ovaj rad. Možemo li „plakati“ izvan toga prostora/spremnika?

Pozivam sve žene da s istim dostojanstvom isprazne ono što su trebale ili mislile da trebaju sadržavati iz bilo kojeg razloga ili iz ljubavi prema nekomu.

(Sara Ciuffetta)

Sara Ciuffetta rođena je u Sori (Frosinone) 1985. godine. Živi i radi između Campoli Appennina (Frosinone) i Berlina.

www.saraciuffetta.com

Karmen Čorak, *Nimfa zalaska sunca - Hesperida*, 2015.
lanena tkanina, digitalni tisak na washiju (ručno izrađen
japanski papir)
49 x 49 cm

Tijelo, sjeti se ...

Sad, kad sve je prošlost,
čini se ko da si i njima
davalo se onda – kako bljeskahu,
zapamti, u očima što gledahu u te,
žudnje drhtava glasa, zbog tebe, tijelo.

(Kostantin Kavafi)

Moja dva susreta u Veneciji s Giorgioneovom slikarskom umjetnošću simbolički se podudaraju s dva osjetljiva i važna razdoblja u životu žene: mladenačkim odvajanjem od obitelji, povezanim s nepovratnim promjenama tijela, i prelaskom u zrelost, trideset tri godine poslije.

Metamorfoza ženskog tijela ogleda se u pukotinama fragmenta freske „Ženski akt“ koja je s vremenom doživjela različite agresivne promjene. Iako su ti istaknuti znakovi povezani i s neizbježnim procesom starenja, alegorijska figura ne gubi na svojoj ljepoti u formi i namazu boje – crvenice – koja podsjeća na krv – životnu n(l)imfu.

(Karmen Čorak)

Karmen Čorak rođena je u Sloveniji 1959. godine. Živi i radi u Rimu.
www.inbetweengallery.com/portfolio/karmen-corak

Mila Dau, *Venera ima menstruaciju*, 2017.
akril i olovka na tkanini
45 x 45 cm

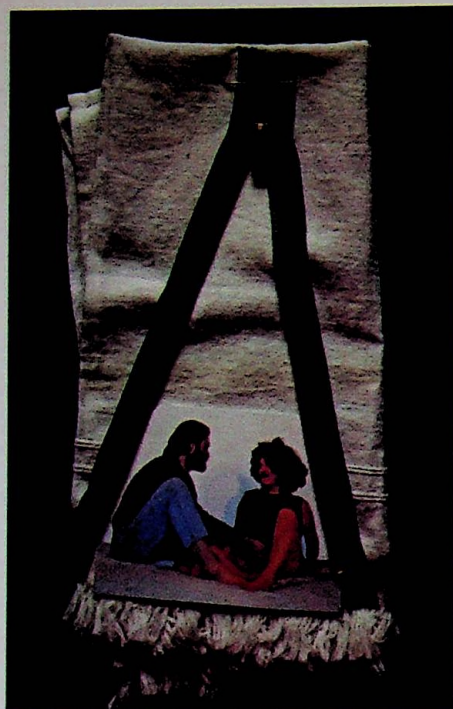
Ideja o pripremanju izložbe o ženskoj krvi učinila mi se izvanrednom – izlaže tisućljetni tabu, događaj koji su najrazličitije kulture oduvijek skrivale, a ipak je tako blizak i osoban polovici svijeta. Kao djevojka pobunila sam se protiv srama povezanog s menstruacijama, ali trebala mi je ova prilika da se suočim s našom ženskom prošlošću – lanenim ili pamučnim platnom koje se koristilo u vrijeme menstruacijskog ciklusa prije pojave jednokratnih, komercijalnih uložaka.

Platno mi se učinilo kao idealna podloga za prikazivanje jednog od najvećih ženskih arhetipova zapadne kulture: grčko-rimske Venere. O njezinu porijeklu ima nekoliko verzija. Neki tvrde da je nastala iz sjemena boga neba Urana kad su njegove genitalije pale u more, nakon što ga je sin kastrirao kako bi osvetio majku. Prema drugoj pretpostavci, rođena je iz školjke koja je izašla iz mora. Premda je povijest umjetnosti puna prikaza te božice, u slikarstvu, kiparstvu i književnosti, ne nalazimo nijedan trag ženske realnosti u njezinu prikazivanju. Nema nigdje menstrualne krvi koja bi označila život žene. Među mnogobrojnim prikazima Venere pronašla sam jedan skulpturani kip iz 2. stoljeća: rimsku kopiju koja se nalazi u Muzeju Louvre u Parizu. Riječ je o nježnoj figuri koja se sagiba prema naprijed, uzaludno se pokušavajući sakriti, jer su joj s vremenom nestale ruke i noge. Nakon što je prikazana u središtu platna, božici ljubavi, ljepote, rađanja i plodnosti ponovno je dana krv koja rađanje čini izvedivim, stvaranje mogućim i koja je umrljala platno crvenom bojom.

Unatoč tome što je oštećena, Venera živi od metaforičke i doslovne plodnosti. Bez obzira na to je li rođena iz mora, nakon kastracije oca ili iz majčine utrobe, njezin prikaz kao Venere koja ima menstruaciju čini je asertivnom, razbija tabue i možda stvara prostor za nove ideje o tome kako biti žena i umjetnica u današnje vrijeme.

(Mila Dau)

Mila Dau rođena je u Rimu 1952. godine. Živi i radi u New Yorku.
www.miladau.com

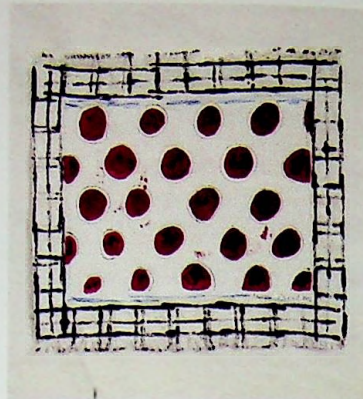
Vlasta Delimar, *Celebration of Menstrual Blood*, 2001. - 2016.
tkanina, patentni zatvarač, fotografija u boji, pribadače
28 x 16 cm

Menstruacija i menstrualna krv još uvijek su tabu za mnoge osobe, pa čak i među mladima. Kad se govori o menstruaciji, ne govori se glasno, nego ispod glasa. Fotografija koju prikazujem u ovom novom radu nastala je 2001. godine, u trenutku kad smo moj partner i ja slavili moju menstruaciju za koju smo oboje znali da je važan trenutak našeg postojanja.

(Vlasta Delimar)

Vlasta Delimar rođena je u Zagrebu 1956. godine, gdje živi i radi.

Isabella Ducrot,
Krv je crvena, 2016.
akril na tkanini
50 x 47 cm

Ženska krv: što je inspiracija za ovu izložbu? Činilo bi se, kako kaže i sam naslov, da je to krv. Ne bilo koja krv, nego krv koju žene proizvode u jednom razdoblju života.

Ali stvari nisu tako jednostavne. Riječ je o tome da nam je dano platno koje smo trebale upotrijebiti kao praznu stranicu po kojoj se piše ili crta kako bismo stvorile naše djelo. To nikako nije sporedna činjenica. Platno koje nam je ponuđeno može se činiti kao bilo kakav rubac, ali najstarije među nama dobro ga znaju. "Pelena" - tako se zvalo i bilo je obilježeno formalnim znakovima utvrđenim kroz vrijeme.

Pelena je na određeni način povijesno obilježena tkanina. Predložiti je kao obaveznu osnovu za razgovor o ženskoj krvi već je polazni korak pun značenja, kao da kažemo da i krv pripada ljudskoj kulturi, naročito ženska krv. Radi se o osvješćivanju, o uzimanju u obzir toga intimnog sljubljivanja prirode i kulture.

Pokušala sam, dakle, uhvatiti implicitnu sugestiju izložbe: fluidnost, tipična za krvni tok, obuzdana je jasnim znakovima koji se ponavljaju, pismom koje ne čine slova, nego crvene kapljice.

(Isabella Ducrot)

Isabella Ducrot rođena je u Napulju, živi i radi u Rimu.
www.isbelladucrot.it

Silvia Giambrone,
Cheers!, 2016.
laneno platno, staklo
Stvarne dimenzije

*Menstrualna brojlica
Dode redovito
Jedanput mjesečno da bi potražila
Životinju koju valja pripitomiti*

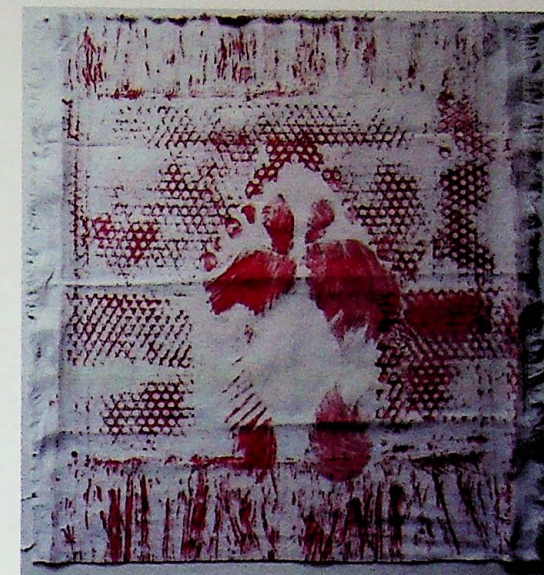
*Brojalica mojih stvari
Ne diraj više ruže
Jer nitko to ne razumije
Ali biljka će uvenuti!*

*Brojalica bolesne žene
Ovo čudo koliko stoji
Koliko mitova koje valja nadići
Zauzimaju sve, nebo i more*

*Brojalica crvena crvena
Pada svijet u jamu
Ruši se nebo i gori more
Ako mitove te razbiješ*

(Silvia Giambrone)

Silvia Giambrone rođena je u Agrigentu 1981. godine. Živi i radi u Rimu.
www.silviagiambrone.com

Maïmouna Guerresi, *Red carpet*, 2015.
tkanina, pigment
44 x 47 cm

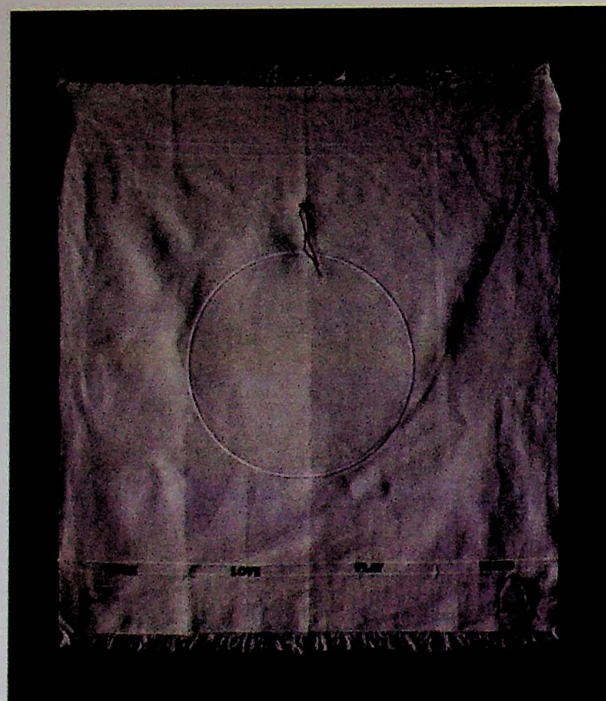
Zamislila sam ovo djelo kao tepih za molitvu.

Realizirala sam ga tako što sam u pelenu, koju mi je Manuela poslala, utisnula čipku i vez natopljene crvenom bojom, tako da su izgledali kao tepih.

Otisci stopala označavaju uzdignuti položaj pri molitvi, crvena boja podsjeća na krv, žrtvu, patnju.

(Maïmouna Guerresi)

Maïmouna Guerresi rođena je u Poveu del Grappa (Vicenza) 1951. godine, gdje živi i radi.
www.maimounaguerresi.com

Susan Harbage Page,
Work, Love, Play, Bleed, 2015.
konac za vezenje, lanena tkanina
oko 53,30 x 47 cm

Rad se odnosi na životni ciklus i menstruaciju koji su često nevidljivi u našoj kulturi. Krv predstavlja stvaranje života i veliki izvor snage za žene. Bijeli krug označava mjesec i menstrualne cikluse.

Zamislila sam da su A. T., inicijali koji su bili na platnu koje mi je dano, bila početna slova imena i prezimena časne sestre. Njezini inicijali, izvezeni križnim vezom crvene boje, evociraju inicijale koje sam vidjela na posteljini i ručnicima u samostanu klauzurnih redovnica augustinki, gdje često boravim u Spellu u Italiji.

A. T. je uvijek imala mjesečni menstrualni ciklus, ali nikad nije imala djece.

Rad postaje neka vrsta suradnje, tako da dodajem vezove crvene i bijele boje na dijelu koji je početno imao samo stilizirane inicijale crvene boje. Inicijali su potvrda same egzistencije te žene i ostaju tamo i nakon što se platno opere i izglača svakoga mjeseca.

(Susan Harbage Page)

Susan Harbage Page rođena je u Greenvilleu, Ohio, 1959. godine. Živi i radi u Chapel Hillu, Sjeverna Karolina (Sjedinjene Američke Države).
susanharbagepage.blogspot.com

Sasha Huber, *Three Generation Blood Line*, 2016.
niti rajona na tkanini
50 x 52 cm

Za mene je ovaj rad razmišljanje o mojem osobnom iskustvu, zahvaljujući mojoj majci koja me je rodila kao treću i posljednju kćerku, te o tome kako mi je moja krv podarila sina. Koristeći crveni konac, povezala sam naša lica kako bih simbolizirala krvnu liniju naših triju generacija.

(Sasha Huber)

Sasha Huber rođena je u Zürichu 1975. godine. Živi i radi u Helsinkiju.
www.sashahuber.com

Silvia Levenson,
Jedna svaka tri dana,
2015.
platno, konac, perle
45 x 45 cm

Svojim sam vezom zamislila dijalog s vlasnicom ove pelene. Prošlo je mnogo vremena i krvi otkako su žene u vrijeme menstruacije upotrebljavale ove komade izvezene tkanine. Šivala sam po platnu FI i dok sam to radila, pomislila sam na nju, na to kako smo se promijenile/i.

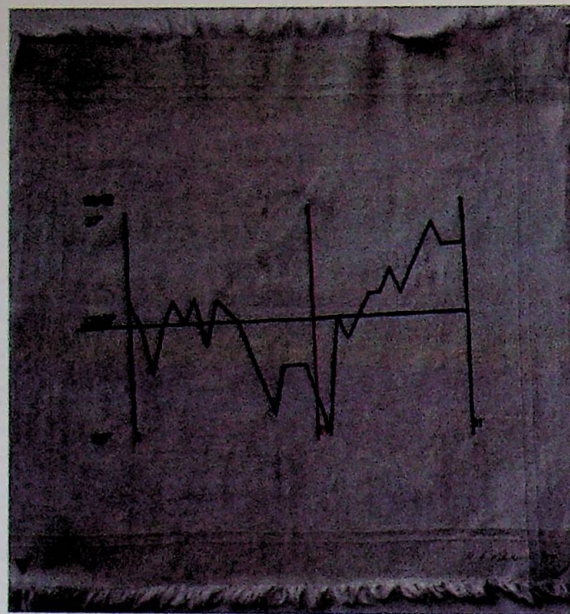
Danas žene više ne vezu miraz. Zauzimamo prostore koji su bili nezamislivi prije samo četrdeset godina, a ipak u našoj vrlo civiliziranoj Italiji svaka tri dana jednu ženu ubije bivši partner, muž, dečko ili rođak.

Za mene neeksplozivna ručna bomba simbolizira stanje nasilja i napetosti koje se ne odnosi samo na žene i djevojke, nego na cijelo društvo.

Jednom sam ostavila po strani kalupe, glinu, vosak i silikonske gume i, oboružana iglom, koncem i perlicama, počela sam istraživati taj prostor između FI i sebe. Još uvijek nisam sve shvatila.

(Silvia Levenson)

Silvia Levenson rođena je u Buenos Airesu 1957. godine. Živi i radi između Buenos Airesa i Lago Maggiore.
www.silvialevenson.com

Anja Luithle, *Concepted*, 2014.
linorez, pamučna tkanina
oko 60 x 60 cm

Kad sam vidjela ovaj komad platna, osjetila sam se kao voajer koji gleda nešto što ne bi trebao. Pomislila sam da taj dio života žena ne bi trebao biti viđen u javnom prostoru.

Postavila sam si pitanja o menstrualnom ciklusu i o načinu na koji život ide dalje, a zapravo je osnovna misao rođenje i smrt. Ne smijemo manipulirati životom i smrću onako kako bismo mi to htjeli. Riječ je nečem vrlo intimnom, ali ono što ti šaljem još je intimnije. Prvi sam put u životu shvatila da ne mogu planirati svoje vrijeme kad sam očekivala rođenje sina.

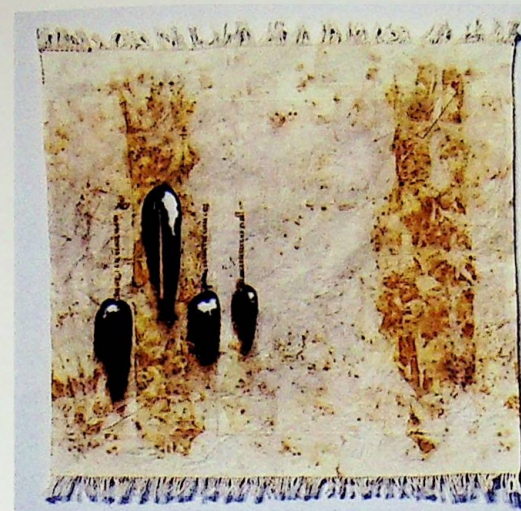
Izvanredno iskustvo. Naviknula sam planirati svakodnevno svoje dane, ali odjednom to više nije bilo moguće! Dijete je odlučilo samo kada će se roditi, ne ja.

Mjesecima prije rođenja mjerila sam temperaturu svaki dan, a ovo što sam napravila za projekt *Ženska krv* rezultat je praćenja procesa od trenutka kad je moje dijete „začeto“.

Pomalo kao stvaranje umjetničkog djela. Ali rezultati na neki način moraju biti otvoreni: takva za mene mora biti prva faza (planiranje) i faza nakon izrade (rezultat) umjetničkog djela.

(Anja Luithle)

Anja Luithle rođena je u Offenbachu na Majni (Njemačka) 1968. godine. Živi i radi u Wendlingenu na rijeci Neckar (Njemačka).
www.anjaluithle.de

Victoria Manganiello, *Hysteria*, 2016.
tkanina, lavanda i božuri, alpaka i vatra
50 x 50 cm

Ovo je rad za one koje povezuju menstruaciju sa sramom. Za one koje vjeruju da menstruacija onemogućuje pozitivan sud i izbjegavaju riječ tampon, a kad izgovaraju tu riječ, stišavaju glas. Za one koje protgnu kad vide donje rublje zamrljano krvlju i za emotivne reakcije krivnju pripisuju jajnicima. Posvećen je svim bolnim iskustvima koja nas jačaju, podsjećajući nas na našu moć: božansku moć rađanja. Rad služi prožimanju sažaljenja i ponosa. Izrađen od lavande, božura, šibica i vatre, ovo je komadić povijesti dotaknute sadašnjosti, u kretanju prema budućnosti.

(Victoria Manganiello)

Victoria Manganiello je umjetnica, dizajnerica i edukatorica iz Brooklyn, New York (SAD).
www.victoriamanganiello.com

Patrizia Molinari,
Ženska krv, 2015.
krv, tkanina
oko 48 x 49,5 cm

Bog traži krvave žrtve. Rođenje, himen, mučenik... žrtva...

(James Joyce)

Rođenje: isprljati se krvlju i tražiti svjetlost.

Prva menstruacija: nitko mi nije ništa objasnio, a zatim: ne boj se, događa se svima. Kraj. Himen: opet strah, bol, samoća. On nije znao da mi je bilo prvi put.

A zatim je radost užasna bol pri porođaju.

Nikad nisam morala osjetiti tragediju mučenja i žrtve tolikih žena koje svaki dan nastavljaju okrvavljivati svijet.

(Patrizia Molinari)

Patrizia Molinari rođena je u Senigalliji (Ancona) 1948. godine. Živi i radi u Rimu.
www.patriziamolinari.com

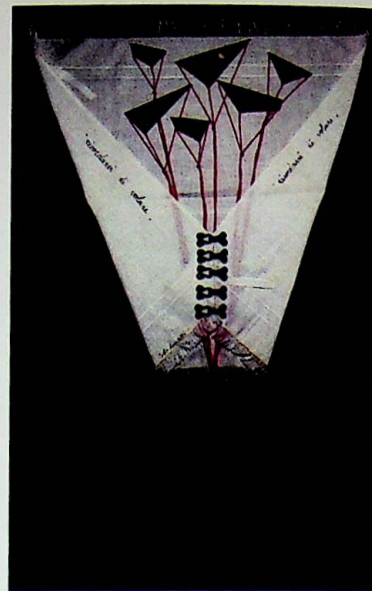
Yasuko Oki, *Blood and Cosmos*, 2017.
tkanina, negativ u boji, tintni ispis, pamučni
papir, pamučni konac
50 x 50 cm

Našla sam cvijet kamelije koji je pao na zemlju nakon što je ispunio svoju ulogu, ali je još uvijek bio prekrasan. Podigla sam ga i tamo, na licu mjesta, snimila ovu fotografiju. Osjećala sam njegov život koji je kolao kao naša krv.

Gledajući izbliza latice, otkrila sam također da se kozmos širi u maloj latici. Isto se događa i s nama. Ne samo da smo dio kozmosa, nego se i kozmos širi i kola našim tijelom.

(Yasuko Oki)

Yasuko Oki rođena je u Tokiju 1971. godine, gdje živi i radi.

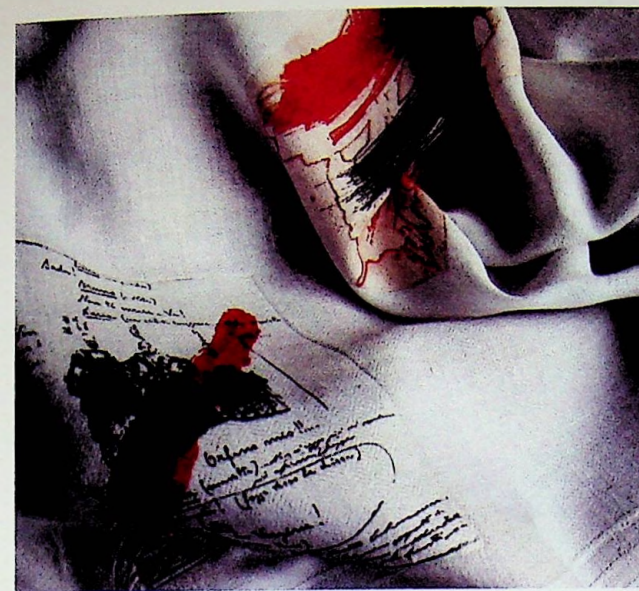
Sofia Rocchetti, *Sjetili se letenja*, 2017.
platno, papir, konac i kopče
postolje 15 cm, visina 50 cm, gornja strana 48 cm

Sjetiti se letenja

... ono što žene često zaboravljaju ili čega nisu svjesne.

Zmajevi koji lete. Sjećanja na djetinjstvo. Crvena nit koja se spušta. Pubertet. Kopče koje čvrsto spajaju dva kraja pelene...
(Sofia Rocchetti)

Sofia Rocchetti rođena je u Città di Castello (Perugia), gdje živi i radi.
www.sofiarocchetti.it

Anna Romanello, *Čudo*, 1984. - 2015.
bakrorez i fotolitografija na lanenom platnu
65 x 67 cm

Prije četrdeset godina, preslagujući jedan sanduk u kući moje majke, našla sam hrpu bakinih pelena s njezinim inicijalima AC (Anna Cimino), istkanih na tkalačkom stanu. Tako sam došla na ideju da ih iskoristim za jedno kalkografsko djelo. Urezani lik potječe s fotografije koja je naslovnica izdanja djela Giovanni-ja Verge koje sam uređivala, *Čudo*, prvi nacrt za lirsku dramu u kojoj oživljava arhaične likove legendarnog, fantastičnog karaktera, ponekad hijeratskog, koji se ipak koprcaju između misticima i strastvenosti, ljubavi i ljubomore, poganskog i kršćanskog simbolizma.

Ambivalentnost koja karakterizira Verginu dramu vraća se u mojem grafičkom djelu u nizu slika koje lelujuju u mističnoj noći da bi se naposljetku smjestile (kao mjesta mašte, tragovi proživljenog) na margine nečitljivog teksta.

Prekriženi znak za čitanje i pisanje, slijed znakova koji poništavaju vijest, koji prelaze jedan preko drugog i razdiru se međusobno, pale bljeskove koji se tako združuju u najistinskijoj i najjasnijoj verganskoj poruci.

Kako bih istaknula upotrebu pelene, otisnula sam grafiku s crvenom mrljom koja podsjeća na krv.

(Anna Romanello)

Anna Romanello rođena je u Coriglianu Calabru 1950. godine. Živi i radi u Rimu.

www.annaromanello.it

Maria Ángeles Vila, *Majka*, 2015.
gravira i miješana tehnika na
papiru i lanenoj tkanini
46 x 46 cm

Napravila sam rad za projekt Ženska krv na dan kad sam dobila menstruaciju, dok sam osjećala da su se u mojem tijelu izmjenjivali grčevi, bolovi u bubrezima, pražnjenje energije i vrtoglavice. Pokušavala sam shvatiti na koji način najbolje izraziti osjećaje i kako plastično prenijeti ono što sam osjećala u unutrašnjosti maternice i svoje prirode. Pelenu koju sam dobila iskoristila sam kao platno na koje sam zalijepila papir na koji sam otisnula sliku jajnika izvedenu tehnikom bakroreza, a okolo su cvjetovi i jedna riječ: MAJKA.

Tek kad sam ostala u drugom stanju i kad sam postala majka, shvatila sam koliko je drugačija vrijednost krvi u različitim fazama života žena, od malodušja do slabosti, do porođaja..., a zatim djeca pa ponovo krv i nakon toga... tišina.

(Maria Ángeles Vila)

Maria Ángeles Vila rođena je Valenciji (Španjolska) 1978. godine. Živi i radi u Rimu.

www.mariangelesvila.com

Ruchika Wason Singh, *Landscape 1985 - 2012. (I)*, 2015.
akril i tuš sumi-e, pamučna tkanina
47 x 52 cm

Rad se razvio iz mog zanimanja za istraživanje prirodnog procesa bojenja u vrijeme menstrualnog ciklusa i za traženje načina na koji on može konceptualno i vizualno pridonijeti našem procesu stvaranja umjetnosti. Hoću reći da sam u radu *Landscape 1985 - 2012. (I)* bila zainteresirana za to da menstrualno krvarenje postane sinonim procesa lakiranja.

Sjećam se svojega biološkog iskustva „ciklusa“ sa slojevima, preklapanjima, nepravilnim shemama menstrualne krvi ili prirodno nastalim shemama na pelenama ili, greškom, na odjevnim predmetima. Na menstrualnom platnu ponovo sam načinila mrlje krvi, i to razrijeđenim akrilnim bojama. Promjenom načina kretanja ruke koja drži kist, lakovi se preklapaju jedan preko drugog, baš kako bi se dogodilo pri prirodnom bojenju krvi. Spontanost grafičke obrade na platnu ponavlja način na koji se mrlje menstrualne krvi slučajno raspoređuju po platnu.

Ona pridonosi i posebnoj vizualnoj slici, transformirajući mrlje menstrualne krvi u pejzaž od krvi.

Dva datuma na radu (1985. i 2012.) dio su samog djela. Brojevi označavaju razdoblje od 27 godina koje predstavlja trajanje iskustva redovitog menstrualnog krvarenja. Riječ je o za mene važnom razdoblju koje označava početak i prestanak menstrualnog ciklusa 2012. godine u vrijeme kemoterapijskog tretmana. Kad sam počela primati hormonalnu terapiju, brzo nakon pojave raka dojke, krv je otišla, vratila se i nastavlja dolaziti i odlaziti. U tom je smislu ovaj rad nostalgični, vizualni dokument iz arhiva prošlosti, preko sjećanja kroz umjetnost.

Kao u najvećem dijelu mojih radova, tijelo se prestaje pojavljivati u fizičkom obliku. S obzirom na to da me zanima emotivna dubina fizičkih, emocionalnih i psiholoških iskustava koja moje tijelo osjeća, fizički prikaz ide korak unatrag. Svoju sam umjetnost usmjerila prema traženju metaforičkih ili metonimijskih simbola/oblika. Mrlje krvi označavaju plodno tijelo i imaju ulogu metonimije koja se koristi za daljnje čitanje mrlja kao transformiranog pejzaža od krvi.

Unutar mrlja pokušavam označiti prisutnost vlastitoga tijela i jedne faze moje ženstvenosti koju nadoknađujem i slavim kroz umjetnost.

(Ruchika Wason Singh)

Ruchika Wason Singh rođena je u Delhiju (Indija) 1974. godine, gdje živi i radi.

www.ruchikawasonsingh.com

the blood of women. traces of red on white cloth

The Blood of Women: Traces of Red on White Cloth, will be shown for the first time outside Italy. The 41 international artists included are as follows: Yasue Akiyama (Japan/Italy), Manal AlDowayan (Saudi Arabia), Wafa Bahai (Saudi Arabia), Alessandra Baldoni (Italy), Takoua Ben Mohamed (Tunisia/Italy), Tomaso Binga (Italy), Rita Boini (Italy) journalist & writer, Rosina Byrne (Australia), Giovanna Caimmi (Italy), Rupa ChordiaSamdaria (India/USA), Sara Ciuffetta (Italy); Karmen Corak (Slovenia/Italy), Mila Dau (USA), Vlasta Delimar (Croatia), Kristien De Neve (Belgium), Maria Diana (Italy), Isabella Ducrot (Italy), Maimuna Feroze-Nana (Pakistan/Italy), Silvia Giambrone (Italy), Maïmouna Guerresi (Italy/Senegal), Susan Harbage Page (USA), Sasha Huber (Switzerland/Finland/Haiti), Hanako Kumazawa (Japan/Italy), Silvia Levenson (Argentina/Italy), Anja Luithle (Germany), Victoria Manganiello (USA), Patrizia Molinari (Italy), Elly Nagaoka (Japan), Yasuko Oki (Japan), Sonya Orfalian (Italy/Armenia), Sofia Rocchetti (Italy), Anna Romanello (Italy), Ivana

Spinelli (Italy), Laura VdB Facchini (Italy/Netherland), Paola Romoli Venturi (Italy), Virginia Ryan (Australia/Italy), Ketty Tagliatti (Italy), Judy Tuwaletsiwa (USA), Maria Angeles Vila (Spain/Italy), Nicole Voltan (Italy), Ruchika Wason Singh (India).

Each artist was confronted with a piece of linen previously used as a menstrual pad. One day when I came across a flea market in Rome stall with a stack of those diapers, I recognize the symbolism of these "objets trouvés" was endless and spoke of universal rites of passage.

The artists were asked to break a taboo with a bumpy history, to focus on the regenerating power of the female body and menstruation and create an artwork inspired by the small white textile. The square white or ivory colored linen clothes, folded, creased, stained, frayed, embroidered, are primitive tampons or menstrual pads that belong to the cultural history of our grandmothers. They are a representation of unspeakable secrets, relics punctuating the trail of life and death.

Izložba | Exhibition

*Il sangue delle donne |
Ženska krv |
Blood of women*

Galerija Forum, Teslina 16, Zagreb
14. 4. – 13. 5. 2017.

Galeria | Galleria Rigo, Velika ulica 5,
Novigrad-Cittanova
20. 5. – 5. 6. 2017.

Kustosica | Curated by
Manuela De Leonardis

U suradnji s | In collaboration with
Jerica Zihlerl, Antun Maračić

Organizacija | Organized by
**Galerija Forum, Zagreb
Muzej | Museo Lapidarium, Novigrad -
Cittanova**

Postav izložbe | Exhibition set up
**Manuela De Leonardis, Antun Maračić,
Jerica Zihlerl**

Tehnički postav | Technical set up
Vedran Grladinović, Alan Suk

Katalog | Catalogue

Izdavač | Publisher
**Muzej | Museo Lapidarium, Veliki trg 8 a,
Novigrad - Cittanova
Kulturno informativni centar,
Preradovićeve 5, Zagreb**

Za izdavača | For the publisher
Jerica Zihlerl, Emil Matešić

Urednici | Editors
Antun Maračić, Jerica Zihlerl

Autorice tekstova | Author of texts
Manuela De Leonardis, umjetnice | artists

Prijevod s talijanskog na hrvatski |
Italian translation to Croatian
Irena Čosić

Lektura | Proofreading
Rosanda Tometić

Fotografije | Photographs by
Autorice | Authors

Prijelom | Layout
Ana Labudović

Tisak | Print
Intergrafika, Zagreb

Naklada | Number of copies
200

Program je realiziran uz podršku Grada
Novigrada-Cittanove i Istarske županije
– Regione Istriana, Upravni odjel za kulturu |
The program has been made possible
with the funding provided by City of
Novigrad-Cittanova and Department of
Culture of the Region of Istria

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Sveučilišne knjižnice u Puli pod
brojem 140819093.

ISBN 978-953-7608-16-3

KULTURNO
INFORMATIVNI
CENTAR

Upravni odjel za kulturu
Assessorato alla cultura

